

Оцінювання навчальних досягнень учнів з української мови і літератури

Назва предмета	Що оцінюється	Що враховується
Українська мова	1) Знаннєвий компонент (учень називає, формулює, записує, наводить приклади тощо) 2) Діяльнісний компонент (учень розуміє, розрізняє, описує, аналізує, порівнює, планує, застосовує) 3) Ціннісний компонент (учень усвідомлює, критично ставиться, оцінює, робить висновки) 4) Комплексне оцінювання: а) говоріння (усний переказ, твір); б) аудіювання; в) письмо (диктант, есе, твір, переказ); г) діалогічне мовлення. Ведення зошитів оцінюють від 1 до 12 балів щомісяця протягом семестру і вважається поточною оцінкою, що зараховують до найближчої тематичної. Тематичну оцінку виставляють на підставі поточних оцінок з урахуванням контрольних робіт. Семестрову – на основі тематичного оцінювання та результатів оцінювання певного виду діяльності: говоріння (діалог, усний переказ, усний твір) або читання вголос.	Аудіювання (слухання та розуміння прослуханого) Оцінюється здатність учня сприймати на слух незнайоме за змістом висловлювання після одного прослуховування. Це передбачає: а) розуміння комунікативної мети висловлювання, фактичного змісту, причинно-наслідкових зв'язків, теми й основної думки висловлювання, виразально-зображувальних засобів висловлювання, стилю й типу мовлення прослуханого висловлювання; б) оцінювання прослуханого. Діалогічне мовлення Оцінюється здатність учнів: а) виявляти певний рівень обізнаності з теми, що обговорюється; б) уміти складати діалог відповідно до запропонованої ситуації й мети спілкування; самостійно досягати комунікативної мети; використовувати репліки для стимулювання, підтримання діалогу, формули мовленнєвого етикету; дотримуватись теми, спілкування та норм літературної мови; демонструвати певний рівень вправності у процесі діалогу (стилість, логічність, виразність, доречність, точність, емоційність тощо); в) висловлювати власну думку з теми, яка обговорюється; г) аргументувати висловлені тези, коректно спростовувати помилкові висловлювання співрозмовника. Говоріння (усні переказ і твір); письмо (письмові переказ і твір) 1.Перевіряється здатність учня: а) виявляти певний рівень обізнаності з теми, що розкривається (усно чи письмово); б) демонструвати вміння: -будувати висловлювання певного обсягу, добираючи і впорядковуючи необхідний для реалізації задуму матеріал (епізод із власного життєвого досвіду, прочитаний або прослуханий

		текст, епізод з кінофільму, сприйнятий(побачений чи почутий) твір мистецтва, розповідь іншої людини тощо); -ураховувати мету спілкування, адресата мовлення; -розкривати тему висловлювання; -виразно відображати основну думку висловлювання, диференціюючи матеріал на головний і другорядний; -викладати матеріал логічно, послідовно; -використовувати мовні засоби відповідно до комунікативного завдання, дотримуючись норм літературної мови; -додержувати єдності стилю; в) виявляти своє ставлення до предмета висловлювання, розуміти можливість різних тлумачень тієї самої проблеми; г) виявляти певний рівень творчої діяльності, зокрема: -трансформувати одержану інформацію, відтворюючи її докладно, стисло, вибірково, своїми словами, змінюючи форму викладу, стиль тощо відповідно до задуму висловлювання; -створювати оригінальний текст певного стилю; -аргументувати висловлені думки, переконливо спростовувати помилкові докази; -викладати матеріал виразно, доречно, економно, виявляти багатство лексичних і граматичних засобів. Контрольна перевірка читання вголос здійснюється в 5-9 класах 1.Перевіряються здатність учня: а) демонструвати певний рівень розуміння прочитаного; б) виявляти вміння: -читати із достатньою швидкістю, плавно, з гарною дикцією, відповідно до орфоепічних та інтонаційних норм; в) виражати з допомогою темпу, тембру, гучності читання особливості змісту, стилю тексту, авторський задум; г) пристосовувати читання до особливостей слухачів (ступеня підготовки, зацікавленості певною темою тощо). Диктант оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:
--	--	---

		-орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково; виправляються, але не враховуються такі орфографічні і пунктуаційні помилки: 1) на правила, які не включені до шкільної програми; 2) на ще не вивчені правила; 3) у словах з написаннями, що не перевіряються, над якими не проводилась спеціальна робота; 4) у передачі так званої авторської пунктуації. —повторювані помилки (помилка у тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів), вважається однією помилкою однотипні (помилки на те само правило), але в різних словах вважаються різними помилками; розрізняють грубі і негрубі помилки; зокрема, до негрубих відносяться такі: 1) у винятках з усіх правил; 2) у написанні великої букви в складних власних найменуваннях; 3) у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками; 4) у випадках, коли замість одного знаку поставлений інший; 5) у випадках, що вимагають розрізнення не і ні (у сполученнях не хто інший, як...; не що інше, як...; ніхто інший не...; ніщо інше не...); 6) у пропуску одного із сполучуваних розділових знаків або в порушенні їх послідовності; 7) в заміні українських букв російськими; Під час перевірки зошитів ураховують наявність різних видів робіт, грамотність, охайність, уміння правильно оформити роботи. Якщо дитина прохворіла частину семестру, пропустила, наприклад, одну тематичну, не має оцінки за якийсь вид мовленнєвої діяльності, то оцінка за семестр виводиться на розсуд учителя в залежності від динаміки особистих навчальних досягнень учня (учениці), важливості пропущеної теми чи теми, за яку учня (ученицю) атестовано, – (тривалість вивчення, складність змісту,
--	--	---

		ступінь узагальнення матеріалу). За таких умов оцінка за семестр може бути такою, як тематична (якщо вона одна), або знижена на кілька балів (на розсуд учителя).
Українська література	Оцінюється: 1)рівень володіння матеріалом та навички цілісно-комплексного аналізу літературного твору; 2)здатність самостійно оцінювати окремі літературні явища, працювати з різними джерелами інформації; 3)уміння використовувати здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; 4)початкові творчі здібності. Оцінка за контрольний твір з української літератури є середнім арифметичним за зміст і грамотність, яку виставляють у колонці з датою написання роботи. Рекомендовано оцінку за письмовий вид роботи виставляти всім учням, за усний – кількості учнів, які відповідали протягом уроку. Оцінку за читання напам'ять творів з української літератури виставляють у колонку без дати з надписом «Напам'ять». Оцінку за ведення зошита з української літератури виставляють у кожному класі окремою колонкою в журналі раз на місяць і враховують як поточну до найближчої тематичної.	Під час оцінювання зошита з української літератури слід урахувати наявність різних видів робіт; грамотність (якість виконання робіт); охайність; уміння правильно оформлювати роботи (дотримання вимог орфографічного режиму). У разі відсутності учня на уроці протягом місяця рекомендуємо в колонці за ведення зошита зазначати н/о (нема оцінки).